

RIKSDAGENS SVAR 160/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning och av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning och av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (RP 40/2005 rd).

Beredning i utskott

Kulturutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KuUB 11/2005 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att regeringen utreder hur stor avgift som tas ut hos studerande inom den frivilliga yrkesinriktade vuxenutbildningen och på vilka grunder

samt vidtar nödvändiga åtgärder för att förenhetliga avgifterna med hänsyn till att de skall vara skäligen för de studerande.

2. Riksdagen förutsätter att regeringen följer hur bestämmelserna om tillstånd att ordna yrkesinriktad vuxenutbildning fungerar i praktiken och i förekommande fall vidtar åtgärder för att yrkesinriktad utbildning kan ordnas smidigt med hänsyn till riksomfattande, lokala och regionala förhållanden och behov av utbildning.
3. Riksdagen förutsätter att regeringen skyndar på genomförandet av förslagen avseende högskolornas vuxenutbildning.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 21 augusti 1998 om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) 6 §,
ändras 1 § 3 och 4 mom., 5 § 2 och 3 mom., 7—10 §, 11 § 6 punkten, 13 och 17 § samt 18 § 1 mom., av dem 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1210/2000 och 18 § 1 mom. sådant det lyder i sistnämnda lag, samt
fogas till 1 § ett nytt 6 mom., till lagen nya 7 a och 17 a § samt till 18 § ett nytt 3 mom. som följer:

1 §

Definition och förhållandet till andra författningar

— — — — —
I fråga om utbildning som ordnas som arbetskraftspolitisk vuxenutbildning gäller vad som bestäms i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002).

I fråga om studier som bedrivs vid yrkeshögskolor och universitet gäller vad som bestäms i yrkeshögskolelagen (351/2003) och i universitetslagen (645/1997).

— — — — —
Denna lag tillämpas dessutom på sådan utvecklings- och serviceverksamhet för arbetslivet som bedrivs i samband med yrkesinriktad vuxenutbildning. Med denna verksamhet avses kompetensutvecklingstjänster som erbjuds företag och offentliga samfund, i synnerhet småföretag.

2 kap.

Ordnande av utbildning och examina

5 §

Tillstånd att ordna utbildning

— — — — —
I tillståndet anges en utbildningsuppgift, som innehåller behövliga bestämmelser om undervisningsspråket, utbildningsområden, antalet studerandeårsverken samt läroavtal i utbildning som förbereder för fristående examina och i annan yrkesinriktad tilläggsutbildning och om en särskild utbildningsuppgift för dessa samt om en utvecklings- och serviceuppgift för arbetslivet och om andra omständigheter som gäller ordnandet av utbildningen och examina.

Beslut om ändring av tillståndet fattas av undervisningsministeriet. Ministeriet kan också utan ansökan ändra utbildningsuppgiften samt andra bestämmelser, om utbildningsutbudet avsevärt skiljer sig från utbildningsbehovet. Ministeriet kan också utan ansökan ändra antalet stu-

derandeårsverken eller läroavtal som ingår i tillståndet, om utbildningsanordnaren har ordnat utbildning till avsevärt mindre volym än vad som anges i tillståndet. Ministeriet kan återkalla ett tillstånd att ordna utbildning, om tilläggsutbildning inte längre ordnas eller utbildningen inte längre uppfyller de krav som annars föreskrivs i 1 mom. för beviljande av tillstånd eller om utbildningen i övrigt ordnas i strid med denna lag eller bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av den. Innan tillståndet återkallas skall undervisningsministeriet vid behov bereda utbildningsanordnaren möjlighet att avhjälpa bristerna.

7 §

Examenskommissioner

För ordnandet och övervakningen av de fristående examina svarar examenskommissionerna som finns i anslutning till utbildningsstyrelsen.

Utbildningsstyrelsen bestämmer branscher och verksamhetsområden för de olika examenskommissionerna samt tillsätter kommissionerna för högst tre år i sänder. Till en examenskommission utses högst nio medlemmar. Medlemmarna skall företräda arbetsgivare, arbetstagare, lärare och, om den självständiga yrkesutövningen i branschen är av betydande omfång, självständiga yrkesutövare. Närmare bestämmelser om tillsättning av examenskommissionerna, deras sammansättning och beslutsfattande utfärdas genom förordning av statsrådet.

Examenskommissionerna ingår avtal om att ordna fristående examina med de utbildningsanordnare som avses i 4 § samt vid behov med andra sammanslutningar och stiftelser som har tillräcklig sakkunskap för ordnande av fristående examina. Examenskommissionerna skall ingå avtalen så att examensdeltagarna erbjuds tillräckligt med examenstillfällen. Hänsyn skall dessutom tas till att avgifterna för både deltagarna och utbildningsanordnarna hålls på en skälig nivå. Närmare bestämmelser om innehållet i av-

talen om att ordna utbildning utfärdas genom förordning av statsrådet.

Närmare bestämmelser om examenskommissionernas uppgifter kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Utbildningsstyrelsen kan dessutom meddela examenskommissionerna preciserande föreskrifter om de praktiska arrangemangen kring de fristående examina.

Medlemmarna i examenskommissionerna handlar under tjänsteansvar. I fråga om jäv för medlemmarna tillämpas vad som föreskrivs i 27—29 § i förvaltningslagen (434/2003).

Utbildningsstyrelsen fattar beslut om arvodet till examenskommissionernas medlemmar och sköter examenskommissionernas betalningsrörelse, bokföring och arkivering.

7 a §

Utfärdande av examensbetyg och lämnande av uppgifter

Examenskommissionen utfärdar examensbetyg för en person som har slutfört alla delar av examen med godkänt resultat. För en godkänd del av en examen utfärdas betyg på begäran. Närmare bestämmelser om innehållet i betyget och undertecknandet av det utfärdas genom förordning av statsrådet.

Examenskommissionen skall lämna undervisningsförvaltningsmyndigheterna de uppgifter som de behöver om avtalen om att ordna examina, dem som deltagit i examina och de utfärdade examensbetygen.

8 §

Utbildning som förbereder för fristående examen, individualisering och avläggande av examen

Utbildningsanordnaren beslutar enligt de grunder för examen som avses i 13 § om ordnande av förberedande utbildning för en fristående examen samt om innehållet i sådan utbildning.

Den som deltar i utbildning som förbereder för fristående examen skall som en del av utbild-

ningen beredas möjlighet att avlägga en fristående examen.

Utbildningsanordnaren sörjer för individualiseringen när det gäller ansökan till fristående examen och till utbildning som förbereder för sådan, avläggande av examen och inhämtande av behövlig yrkesfärdighet. Utbildningsstyrelsen kan utfärda närmare föreskrifter om individualiseringen.

Den utbildningsanordnare som avses i 7 § 3 mom. eller någon annan sammanslutning eller stiftelse som avses i nämnda bestämmelse är på det sätt som avtalas med en examenskommission skyldig att ordna möjligheter att avlägga fristående examina också utan förberedande utbildning.

9 §

Yrkesinriktad tilläggsutbildning

I fråga om innehållet i, omfattningen av och ordnandet av annan yrkesinriktad tilläggsutbildning än sådan som avses i 8 § beslutar utbildningsanordnaren.

10 §

Hänvisningsbestämmelse om undervisningen

På utbildning enligt denna lag tillämpas dessutom följande bestämmelser om undervisningen i lagen om yrkesutbildning:

- 1) bestämmelserna i 11 § om undervisningsspråk,
- 2) bestämmelserna i 17 § om läroavtalsutbildning,
- 3) bestämmelserna i 18 § om tillämpning av lagstiftningen om arbetstagare på läroavtalsutbildningen,
- 4) bestämmelserna i 19 § om studerandes skydd i arbetet,
- 5) bestämmelserna i 22 § om undervisningens offentlighet, samt
- 6) bestämmelserna i 23 § om försök.

11 §

Hänvisningsbestämmelse om studerandes rättigheter och skyldigheter

På utbildning enligt denna lag tillämpas dessutom följande bestämmelser om studerandes rättigheter och skyldigheter i lagen om yrkesutbildning:

6) bestämmelserna i andra meningen i 31 § 2 mom. om när en studerande kan anses ha avgått,

13 §

Beslut om examina och grunderna för dem

Bestämmelser om vilka examina som kan avläggas genom fristående examina utfärdas genom förordning av undervisningsministeriet.

I grunderna för examina anges den yrkesskicklighet som krävs i examen, de delar som examen består av och de kompetensområden som eventuellt bildas av dem, de sätt på vilka yrkesskickligheten visas samt de allmänna grunderna för bedömning av examen. Utbildningsstyrelsen beslutar om grunderna för examina.

17 §

Avgifter för studier och examina

I fråga om studieavgifter i utbildning som förbereder för yrkesinriktad grundexamen som avläggs genom en fristående examen gäller vad som bestäms i 37 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildning.

I utbildning som förbereder för yrkesexamen och specialyrkesexamen samt i annan tilläggsutbildning kan en skälig studieavgift tas ut hos de studerande. Med avgiften täcks kostnader för utbildningen och, i utbildning som förbereder för examen, även kostnader för ordnande av examen.

Examensavgift tas ut hos den som deltar i en fristående examen. Examensavgiften fastställs så att avgifterna motsvarar kostnaderna för examensverksamheten.

En skälig avgift för ordnande av examen kan tas ut hos den som deltar i yrkesexamen och specialyrkesexamen och som avlägger examen utan förberedande utbildning.

17 a §

Betalning och redovisning av examensavgifter

Examensanordnaren tar ut en examensavgift i samband med anmälan till en fristående examen och redovisar examensavgifterna till utbildningsstyrelsen. Utbildningsstyrelsen meddelar vid behov föreskrifter om redovisningen av avgifterna.

18 §

Finansiering

I fråga om finansieringen av driftskostnaderna för utbildning enligt denna lag och kostnaderna för fristående examina som avläggs utan förberedande utbildning gäller vad som bestäms i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998).

En anordnare av yrkesinriktad tilläggsutbildning kan beviljas projekt- och utvecklingsunderstöd för skötsel av de utvecklings- och serviceuppgifter för arbetslivet som nämns i tillståndet att ordna utbildning samt annat utvecklingsstöd inom ramen för de anslag som tagits in i statsbudgeten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

De tillstånd att ordna yrkesinriktad tilläggsutbildning som gäller när denna lag träder i kraft förblir i kraft i fråga om de utbildningsanordnare som under 2003—2005 har fått statsandel enligt 11 § 2 och 3 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet för ord-

nande av tilläggsutbildning enligt tillståndet. Undervisningsministeriet fattar under 2006 beslut om ändring av dessa tillstånd till sådana tillstånd att ordna utbildning som anges i 5 § 2 mom. i denna lag.

De tillstånd att ordna yrkesinriktad tilläggsutbildning som gäller när denna lag träder i kraft

återkallas i fråga om de anordnare av yrkesinriktad tilläggsutbildning som under 2003—2005 inte har fått statsandel enligt 11 § 2 och 3 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet för ordnande av tilläggsutbildning i enlighet med tillståndet.

Lag

om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 21 augusti 1998 om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) 1 § 4 mom. och 48 § 1 mom., sådana de lyder, 1 § 4 mom. i lag 1211/2000 och 48 § 1 mom. i lag 1137/2003, samt

fogas till lagen en ny 43 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

I fråga om finansiering av utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs genom en fristående examen enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning och finansieringen av den examen som avläggs i samband med utbildningen gäller vad som i denna lag bestäms om finansiering av grundläggande yrkesutbildning. Om en yrkesinriktad grundexamen avläggs utan förberedande utbildning, gäller i fråga om finansieringen av examen vad som i denna lag bestäms om finansiering av fristående examina som avläggs utan förberedande utbildning.

6 kap.

Särskilda statsunderstöd

43 a §

Statsunderstöd för ordnande av fristående examina som avläggs utan förberedande utbildning

En sammanslutning eller stiftelse som med en examenskommission har ingått ett sådant avtal om ordnande av fristående examina som avses i 7 § 3 mom. i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, men som inte får statsandel för ordnande av examina, kan beviljas statsunderstöd för ordnande av i lagens 8 § avsedda fristående examina som avläggs utan förberedande utbildning. Närmare bestämmelser om statsunderstödet utfärdas genom förordning av statsrådet.

48 §

Fastställande av antalet prestationer som används vid beräkning av finansieringen

Undervisningsministeriet fastställer årligen inom ramen för statsbudgeten det antal studerandeårsverken, läroavtal i tilläggsutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning, studieveckor, undervisningstimmar, ledda timmar och årsverken som skall läggas till grund för finansieringen för det följande finansåret. Undervisningsministeriet fastställer antalet studerandeårsverken och läroavtal i tilläggsutbildningen så att de utgår från de antal studerandeårsverken

och läroavtal som bestämts i tillståndet att ordna utbildning enligt 5 § 2 mom. i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Utan hinder av 48 § i denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande på fastställandet av antalet studerandeårsverken och läroavtal inom den yrkesinriktade tilläggsutbildningen för 2006.

Helsingfors den 30 november 2005
